

DYADYA Valentina

Senior Lecturer of the Department of Romance Philology, Oles Honchar Dnipro National University;
Gagarin Avenue, 72, Dnipro, 49010, Ukraine; Tel.: (067) 761 57 21;
e-mail: valentinandyadya@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-8017-6107

LINGUISTIC FEATURES OF THE LANGUAGE SYSTEM AS THE INFLUENCING FACTOR ON THE STUDY PROCESS (Using the Material in English and Spanish)

Summary. *The object of the research* in this article is the features of teaching English and Spanish. *The subject of the research* is the influence of these features on the process of learning these languages. The considerable attention is paid to the problem of teaching foreign languages that are different from English and the demand for Spanish in the educational services market. The didactic features and difficulties of teaching pronunciation, vocabulary and grammar of the languages as well as the main impact factors of the system of language on the teacher's activities are described in detail. *The purpose of the study* is to reveal the features of the systems of learning English and Spanish, the effect of these features on the organization of the educational process and on the actual process of learning these languages in its various aspects. *The research method* in this article is a contrastive-comparative analysis of the phonetics, vocabulary and grammar of English and Spanish languages as well as the analysis of their own experience in teaching these languages and the difficulties arisen in this process. *The result of the study.* This study has revealed the influence of the linguistic characteristics of foreign languages on the didactic features of their study and teaching. *The practical importance* is seen directly in applying the results in the educational process, namely in its organization, the choice of methods of teaching English and Spanish. *The main author's conclusions* are as follows: 1) the issue of teaching and learning foreign languages other than English is not sufficiently covered in the methodology as English is taught mostly; 2) considering that the number of people who speak English is growing, there is a demand for other international languages, in particular, Spanish; 3) English and Spanish have common features, but significantly more differences in phonetics, vocabulary and grammar; 4) such differences affect not only the course of a particular lesson, but the organization of the course of study as a whole.

Keywords: *English, Spanish, methodology, phonetics, vocabulary, grammar, pronunciation, course, study, teacher.*

Надійшла до редколегії 06.04.19.

DOI 10.15421/251904

УДК 811. 161

ЗАЄЦЬ Ганна Вікторівна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри лінгводидактики, Одеський національний політехнічний університет;
пр. Шевченка, 1, Одеса, 65044, Україна; тел.: +38 (048) 705-8301, +38 (048) 705-8302; e-mail: press-centr@onu.ua;
ORCID.ID: 0000-0001-5318-5780

АУДІОВІЗУАЛЬНІ ЗАСОБИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Анотація. *Метою* дослідження є висвітлення значення аудіовізуальних засобів у процесі навчання російської мови як іноземної. Завданням роботи є дослідження існуючих видів аудіовізуальних засобів навчання; аналіз можливостей застосування аудіовізуальних засобів як сучасного виду навчання. *Об'єктом* дослідження виступають аудіовізуальні засоби, за допомогою яких у процесі навчання російської мови як іноземної здійснюється відповідне опанування матеріалу. Застосовано описовий *метод* та *метод* аналізу розвідувальної інформації. У *результаті* дослідження було висвітлено основні методичні аспекти роботи з аудіовізуальними засобами навчання на уроках російської мови як іноземної. **Висновки:** 1. Ключові етапи роботи обрано за схемою «завдання – перегляд фільму – завдання». 2. Завдання перед переглядом фільму передбачає аналіз інформації про фільм. 3. Завдання після перегляду фільму передбачають виконання вправ на розуміння змісту, а також на закріплення та введення в мовлення нової лексики. 4. Трансляція художніх фільмів має як емоційний ефект, так і служить імпульсом активізації додаткового стимулу в наступній навчально-практичній і творчій діяльності. Проведений аналіз дав нам змогу визначити, що перегляд фільму повинен включати відповідну мету: буденні ситуації, зрозумілі діалоги, у яких багаторазово повторюються слова і фрази, що зустрічаються в кінострічці, допомагають кращому запам'ятовуванню нової лексики і, як результат, – розвитку мовленнєвої діяльності студентів. Можливість порівняти прочитане й побачене викликає надмірний інтерес студентів і активізує їх до пізнавальної діяльності. Художній фільм не є універсальним засобом, од-

нак має певні прерогативи: надає роботі виховного значення, що допомагає у процесі інтенсивності оволодіння мовою; форсує психологічний потенціал студента (розвиток уваги, пам'яті, мислення); сприяє взаємозв'язку різних видів мовленнєвої діяльності; враховує особливості використання мови в різних стилістичних аспектах тощо.

Ключові слова: аудіовізуальні засоби навчання, відео, метод, російська мова як іноземна, художній фільм.

Постановка проблеми. Дослідження інноваційних засобів навчання належать до найбільш актуальних напрямів у сучасній методиці викладання російської мови як іноземної. Ґрунтовне місце посідають інформаційні технології, що поширюють перспективи застосування різних електронних ресурсів і сприяють розв'язанню низки складних дидактичних питань, пов'язаних з отриманням професійної освіти та всебічним розвитком особистості.

Зміст мовної освіти іноземних студентів, які навчаються в українських закладах вищої освіти, об'єднує лінгвістичну, мовленнєву та соціокультурну складові, що відзначаються специфічними особливостями у сфері навчання мови різних категорій іноземних громадян.

Зміст розкривається згідно з комунікативними вимогами іноземців, тому може модифікуватися залежно від етапу, рівня та профілю навчання. Мовленнєвий елемент обумовлює створення комунікативної компетентності, що визначає злагоджений розвиток умінь у ключових різновидах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, говорінні, письмі, читанні). Соціокультурний елемент сприяє формуванню соціокультурної компетентності, що виникає під час знайомства іноземних студентів із особливостями української культури та мовною поведінкою носіїв мови в різноманітних комунікативних ситуаціях. Використання аудіовізуальних засобів на заняттях із російської мови як іноземної (РМІ) сприяє вирішенню вищезначених завдань.

Зв'язок із попередніми дослідженнями. Питанню вивчення електронних дидактичних засобів у системі навчання іноземних громадян присвячено чимало наукових робіт, що свідчить про виражений інтерес вітчизняних і зарубіжних дослідників до цієї проблеми. Методику використання художніх фільмів у процесі викладання мови представлено у дослідженнях А. Біловодської, А. Богомолова, Т. Весової, О. Іванової, Т. Страмної, О. Чистякової, Г. Шантурової, виокремлено підґрунтя застосування відеофільмів на заняттях РМІ у праці Л. Біденко, описанню прийомів роботи з аудіотекстами присвячено дослідження А. Тряпельнікова, використання мультимедійних презентацій у системі вищої освіти висвітлено у роботах В. Статівки, Л. Синельникової та інших. Аналіз педагогічного потенціалу інформатизації навчального процесу розкрито у працях В. Бикова, А. Верлана, Б. Гершунського, А. Гуржія, Ю. Дорошенка, А. Єршова, М. Жалдака, Ю. Жука, Р. Кларка, О. Кузнецова, В. Мадзігона, Ю. Машбиця, І. Прокопенка, В. Руденка, О. Співаковського, П. Старра та інших. Проблемі застосування технічних засобів навчання присвячені праці С. Архангельського, В. Беспалька, Л. Прессмана, Г. Суворої, Л. Чашко, М. Шахмаєва та ін. Проте ще недостатньо повно описані аудіовізуальні засоби у процесі навчання російської мови як іноземної.

Постановка завдань дослідження. *Метою* статті є висвітлення методики застосування аудіовізуальних засобів у процесі навчання російської мови як іноземної.

Завдання статті: дослідити існуючі види аудіовізуальних засобів навчання; проаналізувати можливості застосування аудіовізуальних засобів як сучасного виду навчання.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що формування комунікативної компетенції студента, оволодіння мовою в культурному контексті є головною метою вивчення іноземної мови. Застосування аудіовізуальних засобів навчання (АВЗН) на уроках російської мови як іноземної дозволяє викладачеві організувати найбільш сприятливі умови для створення високого рівня комунікативної компетенції студентів.

Аудіовізуальні засоби навчання – це своєрідна група засобів підготовки, що отримала максимум поширення в навчальному процесі, включаючи екранні та звукові засоби, призначені для демонстрування зорової та слухової інформації (класифікація за Л. Зельмановою включає екранні, звукові та екранно-звукові засоби).

Аудіовізуальні засоби навчання можуть бути:

- навчальними, спеціально призначеними для занять мовою, що містять методично оброблений навчальний матеріал (наочні посібники);
- навчальними, створеними для занять з інших дисциплін, але залучаються в якості навчальних матеріалів з мови (засоби наочності);
- природними засобами масової комунікації, що включаються в навчальний процес [2, с. 247].

Зокрема, використання на уроках РМІ відео сприяє об'єднанню звукових і зорових образів у характерних обставинах. Викладач має можливість запропонувати студентам мовленнєву ситуацію, завдяки чому вони виступають активними суб'єктами комунікації.

За ствердженням Л. Біденко, «використання на заняттях з РМІ адаптованих відеофільмів та відеокліпів, мультимедійних презентацій стає вагомим кроком у підвищенні мотивації під час навчання російської мови. Дослідження науковців підтверджують думку про те, що електронні ресурси мають певні переваги: активізують пізнавальну діяльність студентів, сприяють індивідуалізації навчання, розвивають умотивованість мовної діяльності; відтворюють комунікативні ситуації, представлені у вищезазначених ресурсах, стимулюють комунікативні потреби студентів як у повсякденному мовленні, так і в навчально-науковій та професійній сфері комунікації» [1, с. 66].

На думку лінгводидактів, художні фільми є одним із найефективніших засобів формування комунікативної компетенції на різних етапах навчання. Саме вони дозволяють «уявити мову в дії, при перегляді відеофільму сприйняттю студента легкодоступні і учасники, і мова, адже люди постають у таких обставинах, у яких проходить комунікація» [4, с. 11].

В аспекті теорії мовленнєвої діяльності відеосприйняття можна розглядати як специфічну мовленнєву діяльність, складовим елементом якої є «ускладнені» рецептивні види мовленнєвої діяльності: аудіювання ускладнюється зорово-слуховим, почуттєво-образним сприйняттям – тріадою «зображення – звук – мовлення», – зазначає О. Ніколенко [3, с. 45].

Відео дозволяє інтенсифікувати кожну стадію заняття: організаційну частину, мотивацію навчальної діяльності, перевірку та корекцію знань студентів, вивчення нового матеріалу, його закріплення, домашнє завдання.

Застосування відеоматеріалів у навчанні РМІ базується на одному з основних методичних принципів – здатності студента обробити й відновити слухову та зорову інформацію, використовуючи слухо-зоровий синтез, що лежить в основі цільових напрямків методики викладання іноземної мови.

Доцільно виділити дидактичні особливості аудіовізуальних засобів навчання:

- висока інформативність;
- раціональна передача навчального матеріалу;
- реалістичність відображення дійсності.

Вищезазначене сприяє реалізації таких значущих дидактичних принципів, як принцип цілеспрямованості; принцип зв'язку з життям; принцип наочності; принцип створення позитивного емоційного фону у процесі навчання РМІ.

Ефективне використання аудіовізуальних засобів навчання, підвищення якості навчання досягається за рахунок виразності та інформаційної цілісності зорово-слухових образів, що дозволяють змодельовувати ситуації спілкування.

Наприклад, при застосуванні звукових кінофільмів, телепередач, відеозаписів – у створенні звукозорового образу беруть участь зображення, написане слово, музика, шуми, а часто і колір. Синтез такого виразного ряду є надзвичайно дієвим засобом із РМІ. При цьому на заняттях успішно реалізується дидактичний принцип наочності, можливість індивідуалізації навчання і масового охоплення студентів, посилюється мотиваційний аспект занять із РМІ.

У сучасній методиці прийнято розмежовувати аудіовізуальні засоби навчання та технічні засоби навчання. До ТЗН відносяться кінопроектори, інтерактивні дошки, відеомагнітофони, радіовузли, теле- і відеостудії. Особливу групу складають лінгафонні пристрої (мовні лабораторії), а також комп'ютери.

Ефективності означеного засобу навчання сприяють також технічні можливості відео, що дає змогу, за потреби, зупинити та повторити дію. Проте не варто забувати, що студенти звикли до пасивного перегляду відео. Тому при всіх можливостях відео центральною фігурою на занятті, звичайно, залишається викладач, який повинен організувати активне сприйняття відео та наступну комунікативну діяльність студентів.

Із метою навчання студентів різним видам мовленнєвої діяльності кожному слухачеві необхідно надати практику в тому виді мовленнєвої діяльності, який він у даний момент опановує. Також варто зауважити, що навчити мовленнєвій діяльності можна лише в живому спілкуванні, а для цього потрібен партнер. Комп'ютерна програма, комп'ютерні диски можуть забезпечити лише спілкування з машиною, а не з живою людиною. Виключення складають комп'ютерні телекомунікації, коли студент уступає в живий діалог із реальним партнером – носієм мови [5, с. 20].

Незважаючи на стрімкий розвиток і впровадження комп'ютерних технологій навчання, традиційні технічні засоби навчання не тільки залишаються основними, але й знаходять нове застосування та розвиваються відповідно до новітніх методик навчання іноземної мови. Розробка та вдосконалення зазначеного засобу призводить до розвитку старих і створенню нових за формою й змістом дидактичних матеріалів, таких як відеофрагменти та відеофільми.

При виборі фільму доцільно враховувати ряд моментів: відповідність програмній тематиці курсу та рівню мовної підготовки студентів. Важливим моментом є тривалість фільму. На нашу думку, найоптимальнішим варіантом є короткометражний фільм. Наприклад, «Влюбилась», Ю. Печенізького, «Оффлайн», А. Сухоніна, «Телефонный звонок» О. Пчолкіна, «Удачное знакомство» Є. Нікітіна для рівня підготовки В1–В2.

Робота з художнім фільмом може включати декілька основних етапів. Ми для своєї роботи обрали схему «завдання – перегляд фільму – завдання». Перехідний етап найчастіше визначає переказ студентами побачених фрагментів ланцюжком, що допомагає зорієнтуватися тим, хто з певних причин не помітив подробиць і не зрозумів сюжет. Наявність таких «мініпереказів» сприяє швидкому та чіткому переходу до завдань після перегляду фільму, не витрачаючи час на додаткові пояснення сюжету.

Розглянемо ключові етапи детальніше.

I. Завдання перед переглядом фільму.

Цей блок передбачає аналіз інформації про фільм, коли необхідно:

- назвати асоціації зі словом чи словосполученням, що є назвою фільму;
- описати ситуацію, що є типовою для цих понять-асоціацій. Наприклад, якщо це предмет, то як його використовують; якщо емоція, то коли вона зазвичай виникає, тощо;
- зробити припущення, про що йдеться у фільмі, обґрунтувати відповідь;
- написати короткий «сценарій» фільму з цією назвою (5–10 речень). Це завдання можна виконувати у групах (3–4 студента);
- проаналізувати обкладинку фільму. Зазвичай на обкладинці розташоване фото головного героя (головних героїв), назва фільму. Варто запропонувати студентам описати людей (зовнішність: риси обличчя, особливості будови тіла, одяг; вік; професія тощо).

Завдання цього блоку є підготовчими перед переглядом фільму, тому вважаємо за необхідне долучити нову лексику, що є базовою для розуміння фільму. Можна запропонувати до нових слів дібрати синоніми чи антоніми, скласти речення. Якщо у фільмі згадуються історичні події чи особи, їх варто «вплести» в канву завдань даного блоку.

Отже, переходити до трансляції фільму можна лише після того, як студенти опанували базову лексику, відпрацювали граматичні конструкції, обговорили питання, що розкривають сприйняття та розуміння ними текстового матеріалу.

II. Завдання після перегляду фільму.

Компонування даного блоку вправ залежить від конкретних задач та цілей уроку. Пропонуємо наступні варіанти завдань:

1. Назвіть імена героїв фільму, опишіть їх.
2. Кому із персонажів фільму належить даний опис? (Навести опис зовнішності дійових осіб фільму.)
3. Хто з персонажів фільму вчинив таку дію ... ? (Перелік дій у формі словосполучень із дієсловом.)
4. Хто із персонажів фільму вимовив ... ? (Наводиться перелік фраз, що є ключовими для розуміння сюжету фільму, мотивів дій суб'єктів.) Опишіть ситуацію, коли та кому персонаж промовив це.
5. Дайте відповідь на питання щодо змісту фільму.
6. Продовжіть речення (наводяться речення, що віддзеркалюють зміст фільму, але ці фрази не дописані до кінця).
7. Оберіть із запропонованого переліку твердження, що відповідають або не відповідають змісту фільму.
8. Напишіть листа сценаристу або режисеру фільму зі своїми враженнями від перегляду, поставте йому питання стосовно змісту фільму.
9. Напишіть листа від імені одного персонажа фільму іншому, опишіть у ньому почуття автора, поставте питання тощо.
10. Напишіть щоденник від імені одного з персонажів фільму. До того ж щоденник може охоплювати як період, що був показаний у фільмі, так і декілька днів чи місяців до або після цього. Для всіх письмових завдань обов'язковою умовою є використання лексики із фільму.
11. Змініть кінець фільму. Наведіть якомога більше варіантів. Поясніть, за яких умов вони були б можливими.
12. Назвіть показані у фільмі реалії (географічні об'єкти, історичні пам'ятки тощо).
13. Розкажіть зміст фільму від імені другорядних суб'єктів. Поясніть мотиви їх вчинків.
14. Додайте себе у ряд героїв фільму та змініть зміст, враховуючи наявність нового персонажа.
15. Підготуйте інтерв'ю з персонажами фільму.
16. Заповніть пропуски в тексті.
17. Розкажіть по ланцюжку зміст фільму (один студент формулює по декілька речень).
18. Розкажіть у правильній послідовності ключові етапи фільму.
19. Розкажіть, хто з персонажів Вам сподобався найбільше. Аргументуйте відповідь.
20. Ігрове завдання «Хто ти з фільму?». Один студент виходить із аудиторії. Інші домовляються про те, яким персонажем він буде. Коли студент повертається, йому по черзі ставлять питання стосовно його дій.

Таким чином, після перегляду фільму виконуються вправи на розуміння змісту, а також на закріплення та введення в мовлення нової лексики. Вищезазначене дає нам можливість передбачити, що головною метою даних вправ є розвиток навичок говоріння та письма. Першочергово студентам пропонується відповісти на запитання, котрі припускають не тільки інтерпретування розуміння студентами змісту фрагмента, але й висловлення власної думки стосовно деяких фрагментів фільму, оцінити вчинки суб'єктів, спрогнозувати їх поведінку, поставити себе на місце персонажів тощо.

Висновки. Проведений аналіз дав нам змогу визначити, що перегляд фільму повинен включати відповідну мету, буденні ситуації, зрозумілі діалоги, у яких багаторазово повторюються слова і фрази, що зустрічаються в кінострічці, допомагають кращому запам'ятовуванню нової лексики і, як результат, – розвитку мовленнєвої діяльності студентів. Можливість порівняти прочитане й побачене викликає надмірний інтерес студентів і активізує їх до пізнавальної діяльності. Звісно, художній фільм не є універсальним засобом, однак має певні прерогативи: надає роботі виховного значення, що допомагає у процесі інтенсивності оволодіння мовою; форсує психологічний потенціал студента (розвиток уваги, пам'яті, мислення); сприяє взаємозв'язку різних видів мовленнєвої діяльності; враховує особливості використання мови в різних стилістичних аспектах тощо. Застосування художніх фільмів має як емоційний ефект, так і служить імпульсом активізації додаткового стимулу в наступній навчально-практичній та творчій діяльності.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у більш розгорнутому аналізі аудіовізуальних засобів навчання у процесі навчання російської мови як іноземної.

Бібліографічні посилання

1. Біденко Л. Система роботи з художнім текстом на заняттях з російської мови як іноземної в різнорівневих групах. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 5 (59). С. 64–70.
2. Горлова Н. Состояние методики раннего обучения иностранному языку на пороге третьего тысячелетия. *Иностранные языки в школе*. 2000. № 5. С. 246–248.
3. Николенко Е. Ю., Иванова О. В. Система работы с художественным фильмом на уроках РКИ. *Русский язык за рубежом*. 2013. № 4 (239). С. 43–53.
4. Тряпельников А. В. Использование монтажного листа в работе над развитием речи студентов-иностранцев краткосрочного обучения: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Москва, 1992. С. 85–86.
5. Чашка С. Комп'ютерна підтримка викладання англійської мови в середніх навчальних закладах. *Відкритий урок: розробки, технології, досвід*. 2003. № 11–12. С. 19–22.

References

1. Bidenko, L. (2016), "System of work on artistic text in classes from Russian as a foreign language in multilevel groups", *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies* ["Sistema roboti z hudozhnim tekstom na zanjattjah z rosijs'koï movi jak inozemnoï v riznorivnevih gruppah"], *Pedagogichni nauki: teorija, istorija, innovacijni tehnologii*], № 5 (59), pp. 64–70. (In Ukrainian)
2. Gorlova, N. (2000), "The state of the method of early learning of a foreign language on the threshold of the third millennium", *Foreign languages at school* ["Sostojanie metodiki rannego obuchenija inostrannomu jazyku na poroge tret'ego tysjacheletija"], *Inostrannye jazyki v shkole*], № 5, pp. 246–248. (In Ukrainian)
3. Nikolenko, E. Ju., Ivanova, O. V. (2013), "Features of working with a feature film at the RCT lessons", *Russian language abroad* ["Osobennosti raboty s hudozhestvennym fil'mom na uroках RKI"], *Russkij jazyk za rubezhom*], № 4 (239), pp. 43–53. (In Russian)
4. Trjapel'nikov, A. V. (1992), *The use of the assembly sheet in the work on the development of speech of foreign students of short-term education: dissertation* [*Ispol'zovanie montazhnogo lista v rabote nad razvitiem rechi studentov-inostrancev kratkosrochnogo obuchenija : dis. ... kand. ped. nauk*], Moscow, 1992.
5. Chashka, S. (2003), "Computer support for teaching English in secondary schools", *Open lesson: development, technology, experience* ["Komp'juterna pidtrimka vikladannja anglijs'koï movi v serednih navchal'nih zakladah"], *Vidkritij urok: rozrobki, tehnologii, dosvid*], № 11–12, pp. 19–22. (In Ukrainian)

ЗАЕЦ Анна Викторовна

кандидат филологических наук, доцент кафедры лингводидактики, Одесский национальный политехнический университет; пр. Шевченко, 1, Одесса, 65044, Украина; тел. : +38 (048) 705-8301, +38 (048) 705-8302; e-mail: press-centr@opu.ua; ORCID.ID: 0000-0001-5318-5780

**АУДИОВИЗУАЛЬНЫЕ СРЕДСТВА В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ
РУССКОГО ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО**

Аннотация. *Целью* исследования является рассмотрение значения аудиовизуальных средств в процессе обучения русского языка как иностранного (РКИ). *Задачей* работы является исследование существующих видов аудиовизуальных средств обучения; анализ ресурсов применения аудиовизуальных средств как современного вида обучения. *Объектом* исследования выступают аудиовизуальные средства, с помощью которых в процессе обучения РКИ осуществляется надлежащее изучение материала. Применены описательный *метод* и *метод* анализа разведывательной информации. В *результате* исследования были рассмотрены основные методические аспекты работы с аудиовизуальными средствами обучения на уроках русского языка как иностранного. **Выводы:** 1. Ключевые этапы работы выбраны по схеме «задания – просмотр фильма – задания». 2. Задания перед просмотром фильма предполагают анализ информации о фильме. 3. Задания после просмотра фильма предусматривают выполнение упражнений на понимание содержания, а также на закрепление и введение в речь новой лексики. 4. Трансляция художественных фильмов имеет как эмоциональный эффект, так и служит импульсом активизации дополнительного стимула в следующей учебно-практической и творческой деятельности. Проведенный анализ позволил нам определить, что просмотр фильма должен включать соответствующую цель: будничные ситуации, понятные диалоги, в которых многократно повторяются слова и фразы, встречающиеся в киноленте, помогают лучшему запоминанию новой лексики и, как результат, способствуют развитию речевой деятельности студентов. Возможность сравнить прочитанное и увиденное вызывает необычайный интерес студентов и активизирует познавательную деятельность. Художественный фильм не является универсальным приемом, но имеет определенные prerogatives: придает работе воспитательное значение, помогает в процессе интенсивности овладения языком; форсирует психологический потенциал студента (развитие внимания, памяти, мышления); способствует взаимосвязи различных видов речевой деятельности; учитывает особенности использования языка в различных стилистических аспектах и т. д.

Ключевые слова: аудиовизуальные средства обучения, видео, метод, русский язык как иностранный, художественный фильм.

ZAIETS Anna Viktorovna

Candidate of Philology, Associate Professor of the Department of Linguodidactics, Odessa National Polytechnic University; Shevchenko ave., 1, Odessa, 65044, Ukraine; tel.: +38 (048) 705-8301, +38 (048) 705-8302; e-mail: press-centr@opu.ua; ORCID.ID: 0000-0001-5318-5780

**AUDIOVISUAL MEANS IN THE PROCESS OF TEACHING RUSSIAN LANGUAGE
AS FOREIGN LANGUAGE**

Summary. The *purpose* of the research is elucidation of audiovisual media in the process of teaching Russian language as a foreign language. The *task* of the work is to study the existing types of audiovisual means of training; analysis of the possibilities of using audiovisual means as a modern type of training. The *object* of the research is audiovisual media, through which while learning of the Russian language as a foreign language appropriate mastering of the material is carried out. Descriptive *method* and *method* of analysis of intelligence information are used. As *a result* of the research, the main methodological aspects of work with audiovisual means of education on Russian as foreign language lessons were highlighted. **Conclusions:** 1. The key stages of the work are chosen according to the scheme «task – viewing a film – task». 2. The task before watching a movie involves analyzing information about the movie. 3. The tasks after watching a movie include exercises on understanding of the content, as well as the consolidation and introduction of the new vocabulary in the broadcast. 4. The broadcast of feature films has both an emotional effect, and serves as an impetus for activating an additional stimulus in the next educational, practical, and creative activity. The analysis made it possible for us to determine that the film's review must include the appropriate purpose, everyday situations, clear dialogues, in which repetitive words and phrases that occur on the film repeatedly help to better remember the new vocabulary and as a result – the development of speech activity students. The ability to compare read and seen causes excessive interest of students and activates them into cognitive activity. The feature film is not a universal admission, but it has certain prerogatives: it provides work of educational value, which helps in the process of intensive language proficiency; suppresses the psychological potential of the student (development of attention, memory, thinking); promotes the interconnection of various types of speech activity; takes into account peculiarities of language usage in various stylistic aspects, etc.

Keywords: audiovisual teaching aids, video, method, Russian as a foreign language, feature film.

Надійшла до редколегії 10.04.19